

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28365 Екологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради

05.05.2026 р.

Справа № 0694/АС-26

Галузева експертна рада Е І Природничі науки (10 Природничі науки. 09 Біологія) у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,

Берсірова Оксана Леонідівна,

Бедункова Ольга Олександрівна,

Блінкова Олена Ігорівна,

Лукашов Дмитро Володимирович,

Максименко Надія Василівна,

Тяпкін Олег Костянтинович,

Уваєва Олена Іванівна,

Федонюк Лариса Ярославівна,

Холявчук Дарія Іванівна,

за участі запрошених осіб:

Писаренко Павло – представник ЗВО,

Тараненко Анна Олексіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28365
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити об'єктування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР погоджується з висновком експертної групи щодо відповідності ОП даному підкритерію. Освітня програма забезпечує досягнення програмних результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія», а також формування відповідних загальних і фахових компетентностей. Зміст ОП узгоджений із заявленими результатами навчання та забезпечує їх досягнення через відповідні освітні компоненти. Рівень відповідності є достатнім, без ознак взірцевої практики.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня відсутній, а освітня програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Екологія» узгоджується зі стратегією розвитку Полтавського державного аграрного університету та його місією, що передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців у галузі екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/8781/strategiyaonovlena.pdf>). Орієнтація ОП на агроєкосистеми та принципи збалансованого природокористування відповідає регіональним потребам і підтверджується співпрацею з підприємствами, що забезпечують практичну складову підготовки. Зміст освітніх компонентів (зокрема «Агроекологія», «Екологія ґрунтів», «Сучасні методи відновлення техногенно забруднених земель») логічно пов'язаний із заявленою метою та формує відповідні фахові компетентності.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Формування мети ОП та ПРН здійснюється з урахуванням позицій ключових стейкхолдерів (зокрема представників органів влади), здобувачів, випускників. Це підтверджується наявністю рецензій від Державної екологічної інспекції Центрального округу та Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА, пропозиції яких були враховані при оновленні ОП. У ПДАУ функціонують механізми збору зворотного зв'язку, зокрема регулярні опитування (<https://www.pdau.edu.ua/content/opytuvannya-uchasnykiv-osvitnogo-procesu>) та публічне обговорення проектів ОП (<https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-osvitnih-program-dlya-obgovorennya-na-2025-rik>). Додатково залучення стейкхолдерів реалізується через відкриті лекції, засідання наукових гуртків та інші комунікаційні заходи, де випускники і роботодавці надають пропозиції щодо вдосконалення змісту ОП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета, зміст ОП та ПРН сформовані з урахуванням сучасних тенденцій розвитку екологічної науки, потреб ринку праці та регіонального контексту Полтавської області, зокрема орієнтації на агроєкосистеми та органічне виробництво. Практична спрямованість ОП підтверджується участю кафедри у науково-прикладних дослідженнях (відбір проб ґрунтів, поводження з відходами) із залученням здобувачів, а також співпрацею з державними органами екологічного сектору (<https://www.pdau.edu.ua/departament/kafedra-ekologiyi-zbalansovanogo-pryrodokorystuvannya-ta-zahystu-dovkillya>). Враховано вплив воєнних дій на довкілля та потребу підготовки фахівців, здатних вирішувати проблеми техногенного навантаження і відновлення територій. При формуванні змісту ОП використано досвід вітчизняних і зарубіжних програм, що відображено у відповідних освітніх компонентах.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та стандарту за спеціальністю 101 «Екологія». Із них 180 кредитів спрямовано на формування загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання, а 60 кредитів (25%) становить вибіркова складова, що забезпечує право здобувачів на індивідуальну освітню траєкторію. Практична підготовка реалізується через 4 види практик загальним обсягом 28,5 кредитів ЄКТС, що є достатнім для формування прикладних навичок і не суперечить стандарту. Навчальний план узгоджений зі структурою освітньої програми та відображає логічну послідовність вивчення освітніх компонентів. Загалом обсяг і структура ОП забезпечують досягнення заявлених результатів навчання. ПДАУ під час акредитації надав ОП затверджену у 2025 році, тоді як навчальний план – у 2024 році, що потребує їх синхронізації для забезпечення цілісності реалізації освітньої програми.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП є структурованим і забезпечує досягнення заявлених ПРН через систему взаємопов'язаних освітніх компонентів. Аналіз робочих програм дисциплін підтверджує, що окремі ПРН досягаються за рахунок декількох ОК. Експертна група виявила, що ПРН 4 забезпечується ОК 24, ПРН 5 – ОК 21, 26, ПРН 11 – ОК 25, 26, а додаткові ПРН 26–28 реалізуються через ОК 14, 17, 18, 28. Це свідчить про комплексний підхід до формування компетентностей і результатів навчання. Водночас ЕГ виявлено окремі технічні неузгодженості, зокрема відсутність пререквізитів для окремих ОК (Українська мова, Інформаційні системи) та постреквізитів для практик, а також частковій розбіжності між матрицею ОП і силабусами. Окремі освітні компоненти потребують уточнення фахового спрямування (наприклад, ОК 5) або коригування відображення компетентностей у силабусах. Загалом структура ОП є логічною та забезпечує досягнення ПРН, однак потребує незначного доопрацювання для підвищення внутрішньої узгодженості.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 101 «Екологія» та охоплює вивчення структурно-функціональних компонентів екосистем, антропогенного впливу на довкілля та принципів раціонального природокористування. Досягнення ПРН забезпечується через поєднання теоретичної підготовки, лабораторних і практичних занять, виконання курсових робіт, проходження 4-х практик та підготовки кваліфікаційної роботи. Здобувачі опановують сучасні методи екологічних досліджень, зокрема із використанням програмного забезпечення QGIS, Copernicus Data Space Ecosystem, IPCC Atlas, що підтверджує практичну спрямованість підготовки. Матеріально-технічна база, зокрема лабораторія агроекологічного моніторингу (<https://www.pdau.edu.ua/content/laboratoriya-agroekologichnogo-montoryngu-o>), забезпечує можливість виконання вимірювань і аналізу стану довкілля. ОП не є міждисциплінарною.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Освітня програма забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через вибірккову складову обсягом 60 кредитів ЄКТС із 240 (25%), що відповідає вимогам чинного законодавства. Процедура вибору дисциплін регламентується внутрішніми положеннями ЗВО (<http://surl.li/beajh>) та передбачає можливість обрання компонентів як у межах ОП, так і з інших освітніх програм або закладів освіти в межах академічної мобільності (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapromobilnist.pdf>). Для забезпечення прозорості вибору функціонує окрема інформаційна сторінка з каталогами дисциплін і силабусами (<https://www.pdau.edu.ua/content/vybir-navchalnyh-dyscyplin>), що дозволяє здобувачам ознайомитися зі змістом освітніх компонентів. Вибір дисциплін здійснюється через електронні кабінети (<https://asu.pdau.edu.ua/>) або анкетування з подальшим відображенням результатів в індивідуальному навчальному плані здобувача. На запит ЄГ ЗВО надав індивідуальні навчальні плани здобувачів 1–4 курсів, що підтвердило фактичну реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів за ОП є системною, багаторівневою та регламентується відповідним положенням ЗВО (<https://surl.li/bkrllp>), що визначає порядок організації та проведення практик. Освітня програма передбачає 4 види практик загальним обсягом 28,5 кредитів ЄКТС (<https://cutt.ly/ttO7oeTs>). Практики реалізуються як на базі кафедр (зокрема через тематичні екскурсії – <https://cutt.ly/ctO7ohjV>), так і на базі зовнішніх організацій, перелік яких включає 59 потенційних баз практики (<https://surl.li/ofwcir>) та підтверджується укладеними договорами зі стейкхолдерами (<https://cutt.ly/mtO71RjA>). Результати опитування «Практика очима студентів» (<https://cutt.ly/wtDdFs3Q>) свідчать про високий рівень задоволеності (81%), а також підтверджено зв'язок практики з подальшим працевлаштуванням випускників.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітня програма передбачає формування соціальних навичок (soft skills) через поєднання освітніх компонентів загальної підготовки та використання студентоцентризованих методів навчання. Розвиток комунікативних, аналітичних і командних компетентностей забезпечується під час виконання індивідуальних завдань, практичних робіт, а також публічного захисту результатів навчання. Додатково формування soft skills підтримується через участь здобувачів у наукових гуртках та заходах неформальної освіти (<https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-specialnist-ekologiya>). В освітньому процесі застосовуються інтерактивні методи (дискусії, робота в групах, проблемне навчання), що сприяє розвитку критичного мислення та навичок взаємодії.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та фактичне навантаження здобувачів загалом відповідають вимогам законодавства та внутрішнім нормативним документам ЗВО, зокрема щодо співвідношення аудиторної та самостійної роботи. Розподіл навчального часу забезпечує досягнення програмних результатів навчання та не створює надмірного навантаження, що підтверджується результатами опитувань здобувачів. Практична складова займає вагомий частку в структурі ОП, що узгоджується з її практикоорієнтованим характером.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Освітня програма має практичну спрямованість, що реалізується через поєднання теоретичної підготовки з практичними та лабораторними заняттями, а також проходження різних видів практик. У процесі навчання здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних завдань і використовують матеріально-технічну базу університету, зокрема спеціалізовані лабораторії (<https://www.pdau.edu.ua/content/laboratoriya-agroekologichnogo-montoryngu-0>). Освітній процес доповнюється проведенням гостьових лекцій і практичних занять за участі фахівців галузі, що сприяє формуванню професійних компетентностей. Здобувачі мають можливість проходити практичну підготовку на базі профільних установ і підприємств. Така організація освітнього процесу забезпечує наближення підготовки до умов майбутньої професійної діяльності. Загалом підкритерій виконується на достатньому рівні.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Зміст ОП узгоджується з глобальними цілями сталого розвитку, що реалізується через відповідні освітні компоненти екологічного спрямування. Зокрема, формування компетентностей здобувачів пов'язане з досягненням ЦСР 6, 12, 13 та 15 через вивчення дисциплін, орієнтованих на моніторинг довкілля, управління екологічною діяльністю та відновлення екосистем.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ЗВО є чітко структурованими, щорічно оновлюються відповідно до Порядку прийому та затверджуються у встановленому порядку, що забезпечує їх відповідність чинному законодавству. На офіційному сайті університету оприлюднено окремий розділ «Правила прийому» (<https://www.pdau.edu.ua/content/pravylyapryyomu-do-poltavskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu>) та вкладку «Вступнику» (<https://www.pdau.edu.ua/content/specialnist-ekologiya>), де представлена актуальна інформація щодо етапів вступної кампанії, вимог до документів і умов конкурсного відбору. Вступ на ОП здійснюється на основі результатів НМТ, що забезпечує прозорість і об'єктивність оцінювання вступників. Додаткові інформаційні сервіси, зокрема калькулятор конкурсного балу (<https://www.pdau.edu.ua/content/vstupni-vyprobuvannya-2026>), підвищують доступність і зрозумілість процедур вступу. У представлених документах не виявлено дискримінаційних положень, що підтверджує рівний доступ до навчання. Загалом правила прийому є прозорими та зрозумілими для всіх заінтересованих сторін.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до ЗВО враховують особливості освітньої програми «Екологія» через визначення переліку конкурсних предметів, орієнтованих на природничу підготовку вступників. Зокрема, для вступу передбачено складання НМТ, серед предметів якого вступник може обрати біологію, хімію або географію, що відповідає профілю освітньої програми. Такий підхід забезпечує формування контингенту здобувачів із базовими знаннями, необхідними для опанування фахових освітніх компонентів. Вступ здійснюється відповідно до чинних правил прийому ЗВО, що оприлюднені на офіційному сайті, та передбачає прозорі й рівні умови для всіх вступників.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ЗВО сформована нормативна база, що регламентує визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема в межах академічної мобільності, яка передбачає процедури перезарахування кредитів ЄКТС на основі офіційних документів. Інформація про можливості академічної мобільності та відповідні положення оприлюднена на офіційному сайті (<https://surl.li/gjrask>), що забезпечує доступність для здобувачів. Позитивною практикою є наявність реальних випадків визнання результатів навчання, а також участь здобувачів у міжнародних програмах (Erasmus+, співпраця із Загребським та Опольським університетами), що підтверджує ефективність реалізації цих процедур. Додатково забезпечується організаційна та консультативна підтримка здобувачів з боку відділу міжнародних зв'язків. Загалом підкритерій реалізується на належному рівні.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ПДАУ визначено чіткі правила визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, які регламентуються окремим положенням і передбачають покрокову процедуру подання заяви, оцінювання та прийняття рішення відповідною комісією. Передбачена можливість перезарахування результатів як за окремими освітніми компонентами, так і їх частинами (до 25%), що забезпечує гнучкість індивідуальної освітньої траєкторії. Позитивною є наявність практики визнання результатів навчання, отриманих під час проходження курсів на платформах Prometheus, AgriAcademy, OpenLearn, а також участі у фахових заходах і відкритих лекціях. Інформування здобувачів здійснюється через офіційні ресурси та освітні платформи, де розміщуються відповідні можливості неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу за ОП здійснюється відповідно до внутрішніх нормативних документів ЗВО, зокрема Положення про освітню діяльність (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>), що забезпечує його відповідність вимогам законодавства. Досягнення ПРН реалізується через поєднання різних форм навчання (лекції, практичні, лабораторні заняття, самостійна робота) та застосування сучасних методів, зокрема кейс-методів, проектних і дослідницьких завдань. Позитивною практикою є залучення роботодавців до освітнього процесу (гостьові лекції, практики), що сприяє практичній підготовці здобувачів. Студентоцентризований підхід реалізується через можливість вибору освітніх компонентів, тем кваліфікаційних робіт і баз практики. Здобувачі також залучені до наукової діяльності (участь у гуртках, конференціях), що підтверджує практикоорієнтованість навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Здобувачам ВО своєчасно надається доступна та структурована інформація щодо цілей, змісту освітніх компонентів, програмних результатів навчання, форм контролю та критеріїв оцінювання через офіційний сайт ЗВО та відповідні освітні ресурси (<https://www.pdau.edu.ua/content/anketuvannya-101-ekologiya-bakalavru-2024-2025rr>). Під час інтерв'ювання здобувачів ЕГ встановила, що інформування здійснюється також безпосередньо на початку вивчення дисциплін, де викладачі роз'яснюють структуру курсу, види навчальної діяльності та систему оцінювання, що підтверджено під час комунікації зі здобувачами. Робочі програми та силабуси освітніх компонентів перебувають у відкритому доступі, що забезпечує прозорість освітнього процесу. Контрольні заходи проводяться відповідно до затвердженого графіка та у формах, визначених навчально-методичною документацією. Важливим елементом є функціонування системи зворотного зв'язку через анкетування, результати якого враховуються при оновленні ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Освітній процес забезпечує інтеграцію навчання і досліджень через виконання дослідницьких завдань у межах фахових освітніх компонентів, зокрема «Моніторинг довкілля», «Агроекологія», «Оцінка екологічних ризиків», що формують навички аналізу та оцінювання стану довкілля. ЕГ з'ясувала, що здобувачі залучаються до науково-дослідної діяльності під час практик і виконання кваліфікаційних робіт у співпраці з підприємствами (ТОВ «ЛАН-АГРО», ТОВ «Плехів-Агро», ТОВ «НВП «ЕКО-КРАЇНА»), що підтверджує прикладний характер досліджень. Додатково функціонує студентський науковий гурток «Зелена варта», у межах якого здобувачі беруть участь у конференціях і конкурсах наукових робіт. Для проведення досліджень використовується матеріально-технічна база, зокрема лабораторія агроекологічного моніторингу та навчальні лабораторії (<https://www.pdau.edu.ua/content/laboratoriya-agroekologichnogo-montoryngu-o>). Результати досліджень інтегруються в освітній процес і використовуються при підготовці кваліфікаційних робіт. Загалом поєднання навчання і досліджень реалізується на належному рівні відповідно до профілю ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється системно та регламентується внутрішніми нормативними документами ЗВО (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>). Перегляд ОК відбувається щорічно на засіданнях кафедри з урахуванням результатів анкетування здобувачів, пропозицій роботодавців та змін у законодавстві, що забезпечує актуальність змісту дисциплін. Викладачі використовують результати власних досліджень і матеріали міжнародних проєктів, що підсилює наукову складову освітнього процесу. ЕГ при аналізі силабусів (<https://www.pdau.edu.ua/content/obovyazkovi-osvitni-komponenty-opr-ekologiya-2024>) виявила поодинокі випадки використання застарілих джерел, що потребує подальшого оновлення. Рівень відповідності підкритерію є достатнім.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Освітній процес за ОП інтегрований із міжнародною діяльністю ЗВО, що реалізується через участь у міжнародних проєктах та врахування досвіду іноземних університетів (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/pdf/strategiya_internacionalizaciyi_poltavskogo_derzhavnogo_agrarnogo.pdf). Зміст освітніх компонентів оновлюється з урахуванням результатів міжнародних наукових досліджень і проєктів, зокрема Erasmus+ CLUVEX, що сприяє підвищенню їх актуальності. Підтверджено участь здобувачів у програмах академічної мобільності (зокрема Erasmus+ KA131 в University of Zagreb), що свідчить про практичну реалізацію інтернаціоналізації. Викладачі також залучені до міжнародної наукової діяльності та стажувань, результати яких впроваджуються в освітній процес.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання за ОП регламентуються внутрішніми документами ЗВО, зокрема Положенням про освітню діяльність (<https://www.pdau.edu.ua/content/polozhennya-pro-osvitnyu-diyalnist>), що забезпечує нормативну визначеність процедур. Оцінювання здійснюється із застосуванням поточного та підсумкового контролю (тестування, модульні роботи, індивідуальні завдання, захисти проєктів, екзамени), що дозволяє комплексно перевіряти досягнення програмних результатів навчання. Аналіз силабусів освітніх компонентів (<https://www.pdau.edu.ua/content/obovyazkovi-osvitni-komponenty-opp-ekologiya-2024>) свідчить про наявність чітко визначених критеріїв оцінювання та розподілу балів за видами навчальної діяльності. Здобувачі підтверджують, що на початку вивчення дисциплін отримують інформацію щодо критеріїв оцінювання та вимог до виконання завдань, що забезпечує прозорість і передбачуваність оцінювання. Результати анкетування (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20135/rezultatykontrolni.pdf>) засвідчують високий рівень задоволеності здобувачів зрозумілістю системи оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОП «Екологія» відповідає вимогам стандарту та реалізується у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачено ОП та навчальним планом. Процедури організації атестації регламентуються відповідними документами, зокрема Програмою атестації (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14692/programmaatestaciyibakalavr2024nasaytdocx.pdf>) та Положенням про атестацію здобувачів (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaaproatestaciyu2025.pdf>), що забезпечує чіткість вимог і критеріїв оцінювання. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14692/metodychnirekomendaciyikvalifikaciyuoiroboty.pdf>) визначають етапи підготовки, вимоги до структури та дотримання академічної доброчесності. Тематика кваліфікаційних робіт має прикладний характер і пов'язана з вирішенням актуальних екологічних завдань, що підтверджує відповідність ПРН. Результати опитування здобувачів (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20135/rezultatypraktika.pdf>) свідчать про позитивну оцінку організації практичної підготовки та зрозумілість процедур атестації.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Експертна група встановила, що у ПДАУ сформовано цілісну політику та процедури дотримання академічної доброчесності, які регламентуються внутрішніми документами, зокрема Кодексом академічної доброчесності (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochnostinasayt.pdf>) та Положенням про запобігання плагіату (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/polozhennyaoprozapobigannyplagiatunasayt.pdf>). Процедури передбачають обов'язкову перевірку академічних текстів із використанням системи StrikePlagiarism, що застосовується до кваліфікаційних робіт, курсових робіт і звітів з практики. Формування культури академічної доброчесності реалізується через включення відповідних тем до освітніх компонентів, зокрема «Основи наукових досліджень в екології», а також проведення інформаційних заходів і зустрічей із залученням експертів. Здобувачі вищої освіти підтверджують обізнаність із принципами академічної доброчесності та процедурами перевірки робіт, що засвідчує ефективність превентивних заходів. Додатково функціонує система моніторингу та реагування на порушення, що включає розгляд відповідних питань на засіданнях кафедри та органів забезпечення якості освіти. Загалом підкритерій виконується на належному рівні.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Експертна група встановила, що кадрове забезпечення ОП сформовано відповідно до вимог чинного законодавства та змісту освітніх компонентів, а всі залучені НПП мають належну кваліфікацію та професійний досвід для їх реалізації. До викладання залучено 15 штатних науково-педагогічних працівників, серед яких 2 доктори наук та 12 кандидатів наук. Встановлено, що викладачі мають релевантні публікації (не менше 5 за тематикою дисциплін) та активну наукову діяльність, у тому числі у виданнях, індексованих у Scopus і Web of Science. Позитивною практикою є поєднання наукової та практичної діяльності, зокрема участь окремих НПП у розробці регіональних екологічних програм, що підсилює прикладну складову навчання. Також підтверджено систематичне підвищення кваліфікації, включаючи міжнародні стажування, результати яких інтегруються в освітній процес.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору НПП у ЗВО є нормативно врегульованою та здійснюється відповідно до внутрішніх положень (https://drive.google.com/file/d/1XlPobwdT_xojov_x_qt40v-mOxaSXcw/view), що визначають вимоги до кандидатів, етапи та критерії оцінювання. Відбір здійснюється на засадах відкритості та гласності, з оприлюдненням інформації про конкурс і його результати на офіційному сайті, що забезпечує прозорість процедур. Важливим критерієм є відповідність професійної кваліфікації НПП змісту освітніх компонентів, що підтверджується поданими документами, публікаційною активністю та результатами підвищення кваліфікації. Рішення щодо обрання кандидатів приймаються колегіально на засіданнях вчених рад із урахуванням результатів рейтингового оцінювання та опитувань здобувачів («Викладач очима студентів»). ЕГ під час зустрічей із фокус-групами підтвердила, що зазначені процедури реально застосовуються на практиці та забезпечують формування кадрового складу належної якості.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації ОП системно залучаються роботодавці, професіонали-практики та випускники, що підтверджено ЕГ під час фокус-групових зустрічей. Зокрема, налагоджено співпрацю з Державною екологічною інспекцією Центрального округу, Департаментом екології та природних ресурсів Полтавської ОВА, а також підприємствами ТОВ «Райз Схід», ТОВ «Плехів-Агро», ТОВ «НВП «ЕКО-ГРАНА», які забезпечують бази практик і долучаються до спільних досліджень. Практики (зокрема представники Департаменту екології та природних ресурсів Полтавської ОВА - Бочаров Д., Петренко О.) проводять гостьові лекції та практичні заняття, що підсилює прикладну складову підготовки здобувачів. Здобувачі підтверджують можливість проходження практики на базі цих установ, а роботодавці беруть участь в атестації, входячи до складу екзаменаційних комісій. Випускники також долучаються до обговорення та оновлення ОП, що забезпечує врахування актуальних потреб ринку праці.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Експертна група встановила, що у ЗВО функціонує інституційно вибудована система професійного розвитку НПП, яка регламентується внутрішніми положеннями та реалізується на системній основі. Підвищення кваліфікації здійснюється у різних формах (курси, тренінги, стажування, участь у конференціях), зокрема із залученням міжнародних платформ (наприклад, участь у програмах Google та міжнародних освітніх ініціативах). Підтверджено, що результати підвищення кваліфікації інтегруються у зміст освітніх компонентів, що сприяє оновленню навчального процесу. Університет також застосовує систему матеріального і нематеріального стимулювання НПП (премії, грамоти, відзнаки МОН України та регіонального рівня), а результати діяльності враховуються у рейтинговому оцінюванні. Під час зустрічей ЕГ із фокус-групами підтверджено практичну реалізацію цих механізмів і їх вплив на підвищення якості викладання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП є повним і системно організованим, що дозволяє у повному обсязі досягати визначених ПРН. Для реалізації освітнього процесу використовуються спеціалізовані лабораторії (агроекологічного моніторингу, «Екологія»), сучасні комп'ютерні класи та програмне забезпечення (Q-GIS, EOLL-2000), а також доступ до міжнародних відкритих ресурсів (Copernicus, IPCC Atlas, Worldbank Data). Навчально-методичні матеріали (силабуси, робочі програми, методичні вказівки) системно розміщені на платформі Moodle та офіційному сайті, що забезпечує їх доступність для здобувачів. Бібліотечні ресурси доповнюються електронним кабінетом користувача, що дозволяє працювати з науковою літературою дистанційно. Додатковою перевагою є наявність розвиненої інфраструктури (навчальні корпуси, гуртожитки, укриття, психологічна служба), що формує безпечне та комфортне освітнє середовище. Рівень відповідності є достатнім, без ознак взірцевої практики.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ПДАУ забезпечує безоплатний і безперешкодний доступ здобувачів та НПП до всієї необхідної інфраструктури й інформаційних ресурсів для реалізації освітнього процесу. Доступ охоплює навчальні корпуси, гуртожитки, бібліотеку з електронним кабінетом користувача, платформу Moodle, електронний репозитарій та систему управління навчальним процесом, що забезпечує цілісність освітнього середовища. Навчально-методичні матеріали розміщені у відкритому доступі через електронні сервіси, а взаємодія учасників освітнього процесу реалізується через корпоративну пошту та єдиний університетський портал. Важливою перевагою є наявність сучасних лабораторій, спеціалізованого програмного забезпечення та Wi-Fi, включаючи укриття, що забезпечує безперервність навчання. Для здобувачів з особливими освітніми потребами передбачено індивідуальний супровід і технічні адаптації.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ГЕР підтверджує повну відповідність підкритерію. Освітнє середовище ЗВО є безпечним і забезпечує належні умови для навчання, фізичного та психологічного добробуту здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО функціонує комплексна система підтримки здобувачів, яка охоплює освітній, організаційний, інформаційний, консультативний та соціальний напрями. Освітня підтримка реалізується через індивідуальні навчальні плани, гнучку освітню траєкторію, консультації викладачів і кураторів, а також доступ до навчальних матеріалів через Moodle, АСУ ПДАУ та електронний кабінет студента. Консультативна допомога забезпечується гарантом ОП, НПП, психологічною службою та омбудсменом, що дозволяє оперативно реагувати на освітні та особисті потреби здобувачів. Соціальна підтримка включає діяльність студентського самоврядування, волонтерського центру «Пульс», участь у культурних і спортивних заходах, а також можливість отримання матеріальної допомоги та проживання в гуртожитках. Для підтримки ментального здоров'я функціонують психологічна служба та спеціалізовані простори (кімната психологічного розвантаження).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створено належні організаційні та матеріально-технічні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами відповідно до чинного законодавства. Передбачено індивідуальні освітні траєкторії, гнучкий графік навчання, супровід кураторами та викладачами, а також психолого-педагогічну підтримку з боку психологічної служби. Забезпечено доступність через облаштування пандусів і наявність ліфт-підйомника.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО сформовано та впроваджено нормативно врегульовану систему запобігання і реагування на конфліктні ситуації, що охоплює питання академічної доброчесності, корупції, дискримінації та булінгу. Відповідні політики закріплені у внутрішніх документах, зокрема Кодексі академічної доброчесності, які є доступними для учасників освітнього процесу. Передбачено функціонування уповноважених осіб і комісій, а також можливість звернення через офіційні канали комунікації, що забезпечує інституційний механізм розгляду звернень. За результатами зустрічей ЕГ з фокус-групами випадки порушень або конфліктних ситуацій під час реалізації ОП не зареєстровано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЗВО дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, які регламентуються внутрішніми нормативними документами, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproosvitniyproces2025.pdf>) та Положенням про моніторинг освітніх програм (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/monitoring2022.pdf>) . Перегляд ОП здійснюється щорічно із залученням стейкхолдерів, здобувачів та НПП, а результати обговорень оформлюються протоколами засідань і рішеннями вчених рад. Підтверджено, що внесені зміни до ОП у 2024–2025 рр. ґрунтуються на реальних пропозиціях зацікавлених сторін та враховують вимоги законодавства. Моніторинг якості реалізації програми здійснюється на постійній основі через анкетування, аналіз результатів практичної підготовки та атестації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ВО системно залучаються до процедур моніторингу та перегляду ОП як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. Зокрема, їх участь реалізується через включення до складу робочої групи ОП, регулярні анонімні опитування щодо якості освітнього процесу, а також участь у наукових гуртках і круглих столах. Підтверджено, що пропозиції здобувачів враховуються при оновленні ОП, наприклад, щодо змісту освітніх компонентів («Ландшафтна екологія та природно-заповідний фонд») та зміни статусу окремих дисциплін. Обговорення змін відбувається на засіданнях кафедри та ради з якості спеціальності з подальшим оприлюдненням результатів на сайті університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ЗВО функціонує системна практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників через анкетування, діяльність відділу сприяння працевлаштуванню (<https://surl.li/qpfti>), а також підтримання комунікації з випускниками та роботодавцями. Збір даних здійснюється, зокрема, через опитування випускників (<https://surl.li/xedzte>) та зустрічі, що дозволяє отримувати інформацію про рівень працевлаштування, займані посади та потреби у додаткових компетентностях. Отримані результати узагальнюються у звітах і враховуються при перегляді ОП, зокрема щодо посилення практичної підготовки та актуалізації змісту освітніх компонентів. ЕГ підтвердила врахування пропозицій випускників при оновленні дисциплін і програм практики, що свідчить про зворотний зв'язок між результатами моніторингу та змістом ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ЗВО функціонує ефективна система внутрішнього забезпечення якості, яка забезпечує своєчасне реагування на результати моніторингу ОП відповідно до Положення про моніторинг якості освітньої діяльності (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/monitoring2022.pdf>). Моніторинг здійснюється щорічно із використанням результатів опитувань здобувачів, випускників, роботодавців, а також аналізу практичної підготовки та атестації. Отримані дані систематично розглядаються на засіданнях кафедри, ради з якості та вчених рад ННІАСЕ та ПДАУ, що забезпечує їх інституційне опрацювання. ЕГ підтверджено конкретні приклади реагування: оновлення змісту ОК «Управління відходами» відповідно до законодавства, включення тематики карбонового землеробства до ОК «Агроекологія», а також посилення компоненту збереження біорізноманіття. Рішення реєструються протоколами та наказами, а оновлена ОП оприлюднюється на сайті університету.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Експертна група встановила, що результати зовнішнього забезпечення якості, зокрема рекомендації попередньої акредитації 2020 р., системно враховуються під час перегляду ОП. На їх основі було внесено зміни до структури та змісту освітніх компонентів, удосконалено організацію практичної підготовки, а також посилено механізми моніторингу якості та залучення стейкхолдерів. Встановлено, що виконання рекомендацій відображено в оновлених редакціях ОП 2024 та 2025 років, а також задокументовано у протоколах засідань кафедри та ради з якості спеціальності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ПДАУ сформована та функціонує культура якості освіти, яка інтегрована у всі етапи реалізації ОП та базується на внутрішніх нормативних документах, зокрема Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості та Положенні про організацію освітнього процесу. До процедур забезпечення якості системно залучаються НПП, здобувачі, адміністрація та зовнішні стейкхолдери, що підтверджується участю у моніторингу, перегляді ОП та колегіальних обговореннях. Важливим елементом є рейтингова система оцінювання діяльності НПП (<https://surl.cc/bwpmovh>), яка стимулює професійний розвиток і підвищення якості викладання. Оновлення ОП у 2024–2025 рр. здійснювалося на основі колективного обговорення та пропозицій різних груп стейкхолдерів, що свідчить про практичну реалізацію принципів культури якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО забезпечено відкритість і доступність нормативно-правових документів, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу, зокрема Положення про організацію освітнього процесу, Кодекс академічної доброчесності та інші документи, розміщені у відкритому доступі на сайті університету. Встановлено, що зазначені документи є структурованими, зрозумілими та охоплюють ключові аспекти організації освітнього процесу, включаючи академічну мобільність, вибір дисциплін і визнання результатів неформальної освіти. Інформування здобувачів здійснюється через електронний кабінет, платформу Moodle, а також під час організаційних зустрічей і кураторських годин.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

У ПДАУ забезпечено відкритість та своєчасність оприлюднення інформації про ОП, зокрема проєкти ОП та зміни до неї розміщуються на офіційному сайті у розділі «Проєкти ОП для обговорення» (<https://www.pdau.edu.ua/content/proyekty-op-dlya-obgovorennya>) не пізніше ніж за місяць до їх затвердження. На відповідній сторінці представлено повний текст проєкту ОП, строки обговорення та зведені таблиці пропозицій стейкхолдерів, що забезпечує прозорість процесу оновлення програми. Передбачено можливість подання зауважень і пропозицій усіма заінтересованими сторонами, які розглядаються робочою групою з подальшим документуванням результатів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-

інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Проєктній групі ОП до початку 2026–2027 н.р. розширити перелік освітніх компонентів або змістових модулів, що враховують сучасні виклики (оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка). Гаранту ОП спільно з проєктною групою ОП до кінця 2026 р. запровадити практику щорічного аналізу відповідності змісту ОП регіональним потребам ринку праці, з підготовкою аналітичного звіту та його обговоренням на засіданні кафедри із реєстрацією рішень у протоколах.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Гаранту та проєктній групі ОП до початку 2026–2027 н.р. провести аудит логічно-структурної схеми ОП, зокрема перевірити наявність пререквізитів і постреквізитів для 100% освітніх компонентів та внести відповідні корективи до навчального плану. Навчально-методичному відділу спільно з гарантом ОП до кінця 2026 р. забезпечити уніфікацію структури силабусів і робочих програм, передбачивши обов'язкове відображення зв'язку кожної ОК із конкретними ПРН і компетентностями у 100% навчально-методичних матеріалів. Під час наступної акредитації гаранту ОП та проєктній групі забезпечити повну узгодженість освітньої програми та навчального плану (у частині року затвердження, структури та змісту освітніх компонентів).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Гаранту ОП та проєктній групі до початку вступної кампанії 2026 р. посилити профорієнтаційну роботу, зокрема з акцентом на унікальності та актуальності ОП, із використанням онлайн- та офлайн-інструментів інформування вступників. Гаранту ОП та відділу міжнародних зв'язків протягом 2026 р. посилити інформування здобувачів щодо можливостей внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, зокрема через проведення інформаційних заходів та консультацій. Гаранту ОП та кафедрі забезпечити підвищення мотивації здобувачів до участі в програмах академічної мобільності (постійно), зокрема через популяризацію успішних кейсів участі та інтеграцію відповідної інформації в освітній процес.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Гаранту ОП та кафедрі до початку 2026–2027 н.р. забезпечити інтеграцію результатів наукових досліджень викладачів у зміст фахових освітніх компонентів, із відображенням цих змін у силабусах та робочих програмах. Адміністрації ПДАУ спільно з гарантом ОП до кінця 2026–2027 н.р. розширити практику залучення зовнішніх стейкхолдерів до освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Адміністрації ЗВО та відповідним підрозділам протягом 2026–2027 н.р. забезпечити систематичну координацію заходів із формування культури академічної доброчесності, зокрема через розроблення плану заходів та моніторинг рівня обізнаності здобувачів щодо принципів академічної етики.

Критерій 6. Людські ресурси

Гаранту ОП та кафедрі забезпечити можливість розширення участі НПП у міжнародних наукових і освітніх проєктах, що сприятиме підвищенню рівня інтернаціоналізації освітнього процесу та актуалізації змісту освітніх компонентів. Адміністрації ЗВО та кафедрі рекомендується підтримувати (постійно) практику професійного розвитку НПП, зокрема через участь у стажуваннях, тренінгах і програмах підвищення кваліфікації, із подальшим впровадженням отриманих результатів у освітній процес. Гаранту ОП протягом 2026–2027 н.р. продовжити розвиток співпраці з роботодавцями у контексті залучення фахівців-практиків до освітнього процесу, зокрема шляхом проведення гостьових лекцій, практичних занять та консультацій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Адміністрації ЗВО до початку 2026–2027 н.р. забезпечити усунення виявлених недоліків інклюзивної інфраструктури, зокрема встановити кнопки виклику допомоги в навчальних корпусах та забезпечити навігаційні елементи для осіб з порушеннями зору. Гаранту ОП спільно з адміністрацією та відповідними службами протягом 2026–2027 н.р. посилити інформування здобувачів щодо можливостей освітньої, психологічної, соціальної та консультативної підтримки, зокрема через регулярне оновлення інформації на сайті та проведення щонайменше 2 інформаційних заходів на рік.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Гаранту ОП та проєктній групі до кінця 2026–2027 н.р. забезпечити більш системне документування результатів перегляду ОП, зокрема із відображенням отриманих пропозицій стейкхолдерів та ступеня їх врахування у відповідних рішеннях. Кафедрі до кінця 2026 р. забезпечити регулярне (не менше 1 разу на рік) проведення фокус-груп із випускниками ОП із подальшим документуванням отриманих результатів та їх використанням при оновленні змісту освітніх компонентів.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Гаранту ОП та відповідальним структурним підрозділам до початку 2026–2027 н.р. забезпечити систематизацію інформації про ОП на офіційному сайті, зокрема об'єднати всі ключові матеріали (ОП, навчальні плани, силабуси, результати обговорень) в єдиному розділі з логічною структурою. Адміністрації ЗВО до кінця 2026 р. впровадити практику регулярного оновлення та архівування інформації про освітні програми, передбачивши збереження попередніх версій ОП і можливість відстеження внесених змін. Гаранту ОП до початку 2026–2027 н.р. забезпечити оприлюднення узагальнених результатів обговорення проєктів ОП та врахування пропозицій стейкхолдерів у зручному для аналізу форматі на офіційному сайті.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР EI ID 28365.xlsx</i>	nZaPW+NGapmsoxKnoL9jSPkbtqetjDoj8ZtpgNkv36 A=

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРІВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ